

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

PERIODICALS
September 24, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 24, 1996

Nr. 186

Rinkimams artėjant

Ivyko dešiniųjų partijų moterų konferencija

Vilnius, rugsėjo 20-21 d. Vilniuje įvyko konferencija, skirta dešiniųjų partijų moterų sekcijų atstovams. „Lietuvos moterys: valstybei ir šeimai“ tema sutraukė 225 dalyvės iš visos Lietuvos. Konferencija globojo JAV Tautos fondas. Atvykusios sveikino Tėvynės sąjungos (Konservatorių partijos) pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos pirmininkas Algirdas Saudargas ir Tautininkų partijos pirmininkas Rimantas Smetona. Tautos Fondo vardu kalbėjo Vacys Steponas.

Pasak Tautos fondo Tarybos sekretorės ir konferencijos koordinatės Rasos Razaitienės, pagrindinis konferencijos tikslas buvo suteikti forumą Lietuvos dešiniųjų partijų moterims kartu pagvilinti temas, kurios yra bendros savo pobūdžio joms visoms, suteikti kuo daugiau informacijos ir idėjų kaip efektyviai pasiroditi Seimo rinkimuose. Ypač šiuo metu, kai LDDP satelitinė Moterų partija, vadovaujama Kazimieros Prunskienės vis platyn ir gilyn leidžia savo žurnalą, yra svarbu dešiniųjų partijų moterims efektyviai skleisti savo programas ir planus rinkėjams.

Dviejų dienų programa apėmė įvairiausių temų ratą. Didžiausio dėmesio susilaukė JAV advokato Povilo Žumbakio paskaita: „Valstybė ir demokratija“. P. Žumbakis pabrėžė kiekvieno asmens balso svarbą demokratiškoje sistemoje ir optimizmo reikšmę, nes dabartinė valdžia skatina žmonių pesimizmą ir jį panaudoja savo tikslams, - toliau pasilikti valdžioje.

Pasirošimui artėjantiems rinkimams praktiškus patarimus suteikė International Republican Institute atstovas Lietuvoje Daniel Grabauskas. Rasa Rastauskienė (Tėvynės sąjungos atstovė spaudai) ir Artūras Vazbys (Lietuvos Krikščionių demokratų partijos atstovas spaudai) aptarė, kaip efektyviai bendradarbiauti su spauda. Prof. Romas Vaškotas iš Kanados pasakojo apie rinkėjų agitavimo būdus. Audrius Ažubalis, buvęs V. Landsbergio

Prasidėjo rinkimų agitacija

Vilnius, rugsėjo 20 d. (AGEP) - Išaušęs saulėtas rugsėjo 20-osios rytas Lietuvoje tapo pirmąjį oficialios Seimo rinkimų agitacijos dieną. Nuo pat ryto per Lietuvos televiziją savo rinkimų programas ėmė dėstyti vienmandatė apygardų deputatai.

Visą savo sumanumą, pasitelkdamį nemažai lėšų, kandidatai į Seimo narius galės demonstruoti beveik mėnesį - agitacijos privalu užbaigti likus 30 valandų iki pirmojo Seimo rinkimų rato rugsėjo 20-ąją.

Rinkimams įregistruotos 24 politinės jėgos. Tarp jų - vienintelė demokratų partijos ir tautininkų sąjungos koalicija. Įregistruota 17 asmenų, kurie iškelė patys savo kandidatūras. Lėšos rinkimų agitacijai ribojamos. Nepriklausomas neatmeta galimybės, kad netoli 33,000 litų, o partijos sąrašas - nepilnus 700,000 litų.

Rinkimų agitacijos metu kandidatų elgesį stebės ir kontroliuos Vyriausioji rinkimų komisija.

J. Bernatoniš prognozuoja Seimo rinkimų rezultatus

Vilnius, rugsėjo 20 d. (AGEP) - Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš prognozuoja, kad į būsimąjį Seimą turi galimybę patekti ne mažiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 14 partijų kandidatai. Jeigu rinkimuose dalyvautų apie 70 proc. rinkėjų, esant 5 proc. rinkiminiam barjerui, LDDP gautų, jo nuomone (plius minus 3 mandatų tikslumu), 43 mandatus, konservatoriai - 32, Centro sąjunga - 18, Krikščionių demokratų partija - 18, Valstiečių partija - 12 vietų.

Rugsėjo 20 d. spaudos konferencijoje J. Bernatoniš teigė, kad, jo nuomone, daugiamandatėse apygardose, balsuojant pagal partijos sąrašus, LDDP gaus 22 mandatus, konservatoriai - 17, Centro sąjunga -

14, Krikščionių demokratų partija - 13, Valstiečių partija - 4 vietas. Seimo vicepirmininkas neatmeta galimybės, kad netoli 5 proc. ribos, kurią net gali ir peržengti, bus Moterų bei partijų kandidatų ir, nors jam pačiam visai netikėta, - Krikščionių demokratų sąjunga bei Ūkio partija.

Vienmandatėse apygardose LDDP, J. Bernatoniš nuomone, gali laimėti 21 vietą, konservatoriai - 15, Valstiečių partija - 8, Krikščionių demokratų partija - 5 ir Centro sąjunga - 4 mandatus, savo iškelę kandidatai - 3. Likusios 15 vietų gali atitekti, jo manymu, socialdemokratams, tautininkams, Krikščionių demokratų sąjungai, Ūkio partijai, Lietuvos lenkų rinkimų akcijai, Politinių

Rugsėjo 22 d. Vilniuje, Gedimino kalno papėdėje, šalia Arkikatedros, buvo iškilmingai atidengtas paminklas Vilniaus įkūrėjui - Lietuvos Didžiajam Kunigaikščiui Gediminui. Šio paminklo projekto konkursą prieš 8 metus laimėjo JAV lietuvių Vytautas Kašuba. Statybų kainavo 25,000 dol. 185,000 dol. surinko Beatričės Vasaris vadovaujamas statybos remimo fondas, 93,750 aktyrė Vilniaus savivaldybė, aukėjo pavieniai asmenys. Paminklą atidengė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, beje, asmeniškai šiai statybai pasuko 125 dol. Vytauto Kašubos projektą įgyvendino skulptorius Mindaugas Šnypas ir architektas Henrikas Šilgalis.
Viktoro Kušo nuotr.: Paminklas, ant kurio iškilmingai žodžiai „Lietuvos Didysis Kunigaikštis Gediminas 1316-1341“, Arkikatedros aikštėje.

Šildymo sezonas Lietuvoje bus, teigia premjeras

Vilnius, rugsėjo 17 d. (AGEP) - Ministro pirmininko Mindaugo Stankevičiaus teigimu, gadinimai esą Lietuvoje nebus šildymo sezono tėra „grynai rinkimų triukas“.

Rugsėjo 17 d. spaudos konferencijoje vyriausybės vadovas sakė, kad rugsėjo 1 d. Lietuva turėjo 270,000 tonų mazuto (20,000 t daugiau negu pernai). Pasak premjero, jau surinkta, kad Lietuva artimiausiu metu pasieks dar 220,000 tonų mazuto, o su įvairiomis firmomis sutarta pasirašyti sutartis, pagal kurias Lietuvai kiekvieną mėnesį tvirtomis kainomis bus tiekiami po 100,000 tonų mazuto. Lietuvos rezervuose šiuo metu gali tilpti apie 540,000 tonų mazuto.

Premjerą M. Stankevičių papiktino tai, jog Kauno šiluminį tinklą vadovai per televiziją teigė, kad „laikinoji sėstinė“ neturi mazuto. Tačiau, pasak premjero, Kaune yra apie 50,000 tonų šio kuro. „Tokio kiekio gal ir neužteks visam sezonui, bet ar galima kalbėti, jog Kaune nebus pradėta šildyti?“, klausė premjeras.

Jis ragino „nepasiduoti visai nereikalingam rinkimų žaidimui“. Būsimajai vyriausybei „noriu perduoti jeigu ir nepilnus rezervuolius, tai bent jau tokius, kurie užtikrintų šildymo sezoną Lietuvoje“, sakė M. Stankevičius.

A. Lileikis apklausiamas kaip liudininkas

Vilnius, rugsėjo 20 d. (AGEP) - Vilniuje rugsėjo 19 d. įvyko trečioji karo nusikaltimais įtariamojo Aleksandro Lileikio apklausa. Pasak prokuroro, jis toliau lieka nei kaltinamas, nei įtariamasis, o liudininkas. „Tai paprasčiausia liudytojo apklausa“, Generalinės prokuratūros specialiu tyrimų skyriaus prokuroras Gintautas Starkus pasakė dienraščiu „Respublika“.

Trečioji apklausa tęsėsi 3 valandas ir buvo nutraukta. A. Lileikiui paprašius. Jis neseniai išleistas iš ligoninės ir yra labai silpnos sveikatos. Kada įvyks kita apklausa, prokuroras neprisakė.

kalinių ir tremtinių sąjungai bei kitoms politinėms jėgoms.

Vyriausybės vadovas pasidžiaugė, jog su Lietuvos savivaldybių sąjunga pavyko susitarti, kad artimiausiu metu savivaldybės bus suteikta be-

Seimas neužkirto kelio V. Adamkui tapti prezidentu

Vilnius, rugsėjo 20 d. (AGEP) - Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš kviečia „sąžiningus politikus rinkimnėje kampanijoje gerbti Konstituciją, nespekuluoti jos nuostatomis“. Penktadienio spaustis, pagal kurias Lietuvai kiekvieną mėnesį tvirtomis kainomis bus tiekiami po 100,000 tonų mazuto. Lietuvos rezervuose šiuo metu gali tilpti apie 540,000 tonų mazuto.

Seimas neužkirto kelio V. Adamkui tapti prezidentu. Komentuodamas ketvirtadienio parlamente priimtas Prezidento rinkimų įstatymo pataisas J. Bernatoniš sakė, kad

„ne šio Seimo nariai, ne kokie nors politikai sugalvojo trejų metų sėslumo laikotarpį kandidatui į Respublikos prezidentus“. Prezidento rinkimų įstatymo pataisų autorius pabrėžė savo pareiškimą, kad tai reglamentuoja 1992 m. spalio 25 d. referendumo priimtos Konstitucijos 78 straipsnio pirmoji dalis.

Jeigu nurodoma, kad „Respublikos prezidentu gali būti renkamas Lietuvos pilietis pagal kilmę, ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje, jeigu jam iki rinkimų dienos yra suėję ne mažiau kaip keturiasdešimt metų ir jeigu jis gali būti renkamas Seimo nariu“.

Ukrainos prezidentas Leonid Kučma „už nuopelnus plėtojant tarpvalstybinius ryšius bei draugišką tautų bendradarbiavimą“ rugsėjo 29 d. Lietuvos prezidento Algirdo Brazauskio pasirašytu dekretu apdovanotas Vytauto Didžiojo I laipinio ordinu. II laipinio ordinu apdovanoti - Ukrainos prezidento patarėjas valstybės saugumo klausimais Volodimir Horbulin, prezidento administracijos vadovas Dmytro Tabatnik ir užsienio reikalų ministras Genadij Udovenka.

A. Leleikis, kuriam 89-eri, grįžo į Lietuvą birželio viduryje netekęs JAV pilietybės, jam grėsė deportavimas. JAV teisingumo departamento specialiu tyrimų skyrius ir įvairios žydų organizacijos bei išlygų kaltina jį žydų persekiojimu, kai vadovavo naciams pavaldžiai saugumo policijai Vilniaus apskrityje.

Atvykęs į Vilnių, A. Lileikis nebuvo sulaukęs ir apsisėdimo pas gimines. Nuo pat atvykimo smarkiai šlubuoja jo sveikata. Pasak prokuroro, A. Lileikis „subtilus, santūrus žmogus, labai argumentuotai kalbant“.

„Ir pagrindinis jo motyvas: jeigu jaustųsi kaltas, niekada į Lietuvą nebūtų grįžęs“, pasakė prokuroras G. Starkus.

veik 100 milijonų paskola, už kurią biudžetinės organizacijos galės atsiskaityti su energetikais. Paskola bus ilgalaikė, jai bus taikomos, pasak premjero, „palankios ir Europos standartus atitinkančios“ 7 proc. palūkanos.

„ne šio Seimo nariai, ne kokie nors politikai sugalvojo trejų metų sėslumo laikotarpį kandidatui į Respublikos prezidentus“. Prezidento rinkimų įstatymo pataisų autorius pabrėžė savo pareiškimą, kad tai reglamentuoja 1992 m. spalio 25 d. referendumo priimtos Konstitucijos 78 straipsnio pirmoji dalis.

Skolas Lietuvai Baltarusija mokės prekėmis

Vilnius, rugsėjo 18 d. (Elta) - Iki spalio 15 d. Baltarusija Lietuvai turi sumokėti 1 mln. 800,000 dol. skolą už elektros energiją. Pagal baigiamas ruošti sutartis, skola bus grąžinta pinigais ir prekėmis. Tokio susitarimo buvo pasiekta Lietuvos-Baltarusijos komisijos prekybiniais ir ekonominiais ryšiams plėsti antrajame posėdyje Vilniuje.

Komisija nusprendė, kad, sumokėjus pagrindinę skolą, abiejų valstybių energetikų ekspertai tarsis dėl dėsningų mokėjimų tvarkos. Atsiskaitant už elektros energiją prekėmis, komisijos narių nuomone, galeto dalyvauti akcinės bendrovės „Lytagra“, „Koton“, „Senukai“, bendra Lietuvos ir Baltarusijos įmonė „Poliestero industrijos centras“.

Baltarusija pageidauja pirkti Lietuvoje gaminamą elektros energiją didesniais kiekiais. Iki liepos mėnesio eksportuojamos energijos kilovatvalandė kainavo 6.4 cento. Nuo liepos Ignalinos atominėje elektrinėje pagaminta elektros energija baltarusiai sutiko pirkti brangiau, už kilovatvalandę mokėdami 0.4 cento daugiau.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Dabartinis Estijos prezidentas Lennart Meri vėl išrinktas šalies vadovu. Antrame balsavimo rate už jį balsavo 196 Rinkimų susirinkimo nariai. Antrasis kandidatas - Valstiečių partijos vadas Arnold Ruutel - surinko 126 balsus. Rinkimų susirinkimą sudaro 374 rinkėjai: 273 savivaldybių atstovai ir 101 parlamento deputatas. Balsavimo dalyvavo 372 Rinkimų susirinkimo nariai.

Maskva. Rusijos chirurgas Renat Akciurin, kuris turės atlikti Boris Jelcin širdies operaciją, sekmadienį pareiškė, jog dėl Boris Jelcin sveikatos būklės operaciją gali tapti atidėti bent dviem mėnesiams. Praėjusią savaitę paaiškėjo, jog tuoj po liepos mėnesį įvykusių prezidento rinkimų, Rusijos prezidentą buvo ištikęs dar vienas, trečiasis infarktas.

Bona. Vokietijos Krikščionių demokratų partijos narių parlamente Wolfgang Boernse, Klaus Francke ir Birgit Schnieper-Jastram pareiškė, kad Lietuvos opozicijos vadovų požiūriu, 500,000 Rusijos karių Kaliningrade sudaro svarbiausią šalies saugumo problemą. Lietuvos kariuomenėje yra tik 9,000 karių ir dauguma jų ginkluoti buvusios Rytų Vokietijos ginklais. Lietuva tikisi išsijungti ir neseniai sudarytą Vokietijos, Danijos ir Lenkijos karinių pajėgų pratyboms skirtą aljansą.

Helsinkis. Jungtinių Valstijų gynybos sekretorius William Perry rugsėjo 21 d. pareiškė, jog Šiaurės Atlanto aljanso plėtimasis į rytus gali prasidėti jau kitų metų pradžioje. Pradedamas savo dešimties dienų kelionę po Skandinavijos šalis. William Perry sakė, jog į NATO bus tikrai priimtos Čekija ir Lenkija, greičiausiai taip pat ir Vengrija, o vėliau - Slovakija. Baltijos valstybės teks palaikyti - sakė William Perry. Perry pabrėžė, jog plėsdamasi NATO siekia sukurti ne naują konfrontacijos, o saugumo zoną, kurioje turėtų dalyvauti ir Rusija. Jis taip pat sakė, jog tu naujų narių teritorijose, kurios turi bendras sienas su Rusija, NATO neketina dislokuoti branduolinio ginklo.

Viena. Rusijai ir NATO nepavyko susitarti dėl NATO išplėtimo, priimančios buvusias sovietines respublikas, planų. Bendroje su NATO Generaliniu sekretoriumi Javier Solana spaudos konferencijoje Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov pareiškė, kad Rusijos požiūris į aljanso išplėtimą ir toliau lieka neigiamas. Kalbėdamas Vienoje įsikūrusioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (OSCE), Primakov teigė, kad NATO karinių pajėgų dislokavimas prie Rusijos sienų yra nepriimtinas. Tačiau savo kalboje Primakov neigė, jog Rusija nori veto teisės, priimančią vieną ar kitą valstybę į NATO.

Londonas. Didžioji Britanija yra pažeidusi tarptautines žmogaus teisių konvencijas mažiausiai 42-jose vietose, ypač blogai čia užtikrinama teisė į privatumą gyvenimą ir lygią atsakomybę prieš įstatymus, sakoma Žmo-

gaus teisių centro paruoštame pranešime. Pranešime sakoma, kad Didžiojoje Britanijoje yra sistemingai pažeidžiamos piliečių teisės į kalbos laisvę, - ją riboja viduramžiškas piktžodžiavimo įstatymas ir Valstybės Paslapčių Aktas. Taip pat nėra informacijos laisvės garantijų, ribojama teisė streikuoti. Žmogaus teisių centras pastebi, kad religinė diskriminacija draudžiama tik Šiaurės Airijoje, užtat provincijoje nėra įstatymų, draudžiančių rasinę diskriminaciją.

Rusija rugsėjo 21 d. atnaujino federalinės kariuomenės išvedimą iš Čečėnijos. Karinių pajėgų atitraukimas buvo sustabdytas, kilus ginčams dėl pasikeitimo karo belaisviais.

Vašingtonas. Jungtinių Valstijų gynybos departamentas prisipažino, jog 1982-1991 m. specialiose karo mokyklose JAV mokė Lotynų Amerikos valstybių karo vadus kankinimų, žudymo, šmeižto ir kitų ypatingo poveikio priemonių meno. Vėlyvą rugsėjo 20 d. vakarą Pentagonas paskelbė išspanų kalbos išverstas žvalgybos instrukcijas, pagal kurias JAV Ginkluotųjų pajėgų Fort Bening karinėje mokykloje Georgia valstijoje buvo mokomi karininkai iš Lotynų Amerikos valstybių. Būsimieji kontržvalgybos agentai buvo mokomi kaip nuversti naujas kairiosios pakraipos vyriausybės ar kovoti su kairiųjų pažiūrų partizanais tuo atveju, jei valdžia kurioje nors valstybėje atitektų karškiams.

Ciurichas. Šveicarijos vyriausybė, nusileisdama žydų organizacijų spaudimui, ketvirtadienį pažadėjo pervesti į dviejų žydų organizacijų sąskaitas milijoną Šveicarijos frankų. Šito iš Šveicarijos buvo reikalaujama po to, kai jos vadovai praėjusiais metais atsispašė už tai, kad nepriklaužė išsigelbėjimo nuo nacių teroro ieškančių pabėgėlių. Šveicarijos vyriausybės atstovas pareiškė, jog ši išmoka nėra susijusi su nacių sątaupų Šveicarijos bankuose paieškoms.

Lisabona. Lisabonos savaitraštyje „O Independente“ rašoma, kad didelė dalis aukso, kurį naciai atėmė iš žydų Antrojo pasaulinio karo metais, buvo pervežta į Portugalijos bankus. Portugalijos Centrinio banko dokumentuose nėra tokių sandėrių požymių. Tačiau savaitraštis remiasi JAV Valstybės departamentu dokumentu, patvirtinančiu aukos pervežimą iš Vokietijos į Ispaniją ir Portugaliją.

New Yorkas. Žydų laikraštys „Jewish Week“ rašoma, kad mažiausiai dvi tonos aukso, kurį naciai atėmė iš žydų Antrojo pasaulinio karo metais, vis dar saugomos New Yorko, o dar keturios tonos aukso - Anglijos banke. Laikraštis cituoja prieš dvi savaites išsilaipintus JAV Valstybės departamentu dokumentus.

KALENDORIUS

Rugsėjo 24 d.: Gerardas, Rupertas, Ema, Gedvinas.

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Vladislavas, Aurelija, Vaigirtas, Zelvė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUOSTABAUS VAISTO
VAISTINĖ (3)

JONAS ADOMAVIČIUS, MD.

Ilgalaikis „estrogeno“ trūkumas sirdina širdį. Regulu netekusioms moterims gausėja širdies ir smegenų arterijų cholesterolio priskretimas ir dėl to jos suseraga širdies bei smegenų ligomis. Manoma, jog tai įvyksta dėl moteryje esamų vyriškų ir moteriškų hormonų (endrogen/estrogen) santykio pakitimo.

Po regulų pabaigos moters kraujyje blogasis cholesterolis, kuris greitina arterijų priskretimą (Low Density Lipoprotein, trumpiau - LDL) laipsniškai gausėja, o gerasis cholesterolis (High Density Lipoprotein - valo nuo priskretimų arterijas - pažadu maža. Toks riebalų kraujyje nesveiką pusę pakitimas be regulų moteriai greitina arteriosklerozę, didina kraujospūdį ir su tomis negerovėmis širdies ataka ir smegenų paralyžius ima belstis į duris.

Giltinei durų
neatidarykite!

Šiame krašte atlikto epidemiologinės studijos nurodo, kad moteriškas hormonas „estrogenas“ net perpus sumažina širdies arterijų priskretimą cholesterolio (ischemic heart disease). Tai patvirtinti rengiasi šio krašto maistą ir vaistus kontroliuojanti įstaiga - Food and Drug Administration - FDA.

Toki gerą darbą moteriai atlieka „estrogenas“: blogąjį cholesterolį (LDL) jos kraujyje mažindamas, o gerąjį (HDL) gausindamas.

Per trejus metus buvo atlikti tyrimai su 875 regulų neturinčioms moterims (postmenopausal) moterims, sužinoti, kaip tas „estrogenas“ (vienas ar su kitu moterišku hormonu - progesteronu) saugo moteris nuo širdies arterijų užsikimšimo cholesterolio.

Buvo patvirtintas teiginys, kad moteriškas hormonas „estrogenas“ (vienas ar abu su progesteronu) gerina jų kraujyje gerojo su bloguoju cholesterolio santykį; dar sumažina kelių chemikalų fibrinogeno, kuris sukelia krešulius, nieko blogo neteikia kraujospūdžiui ir insultui.

Estrogenas toliau kaulų
suminkštėjimą -
osteoporozę

Regulų netekusią moterį, šalia jos kraujyje blogų riebalų gausėjimo, dar ir kaulų suminkštėjimas-osteoporozė ja vargina. Mažtanti moteriško hormono „estrogeno“ kiekiui, tokios moters kraujyje keičiasi jos nenaudoti ten esančių kaulų mineralų santykis. Mat pas tokią moterį sumažėja kalcio iš žarnų sugėrimas ir kraują ir pagausėja kalcio išsiskyrimas su šlapimu.

„Artimo meilės meno“ pokylis tarp svečių buvo (iš kairės) brolis Robert Fusi ir ses. Dora iš Salvatorian Mission, kuri sukoja daugiausia medicininių reikmenų Lietuvos ligoninėms. Su jais kartu - LML narys Petras Jokubauskas.

Be regulų moters kaulų tirpimą lemia du dalykai: kaip daug kaulų masės toji moteris turi prieš regulų pabaigą (kaip ji mito, dirbo, kaip ji juos užlaikė ir kokius juos atsinešė gimdama) ir kaip greitai jos kaulai tirpsta, reguloms paliovus.

Taigi, tas padidėjęs kaulų tirpimas ir tam tirpimui neat-sakantis kaulų gaminimasis priartina kaulų suminkštėjimą-osteoporozę rankų-kojų kauluose dešimčiai-penkiolikai procentų tokių moterų, o jų stuburkaulyje 5-20%.

O štai gera naujiena ne tik išgirsti, bet ir pagal ją gyventi: moteriškas hormonas „estrogenas“ yra pats geriausias vaistas, saugantis regulų netekusios moters kaulus nuo jų suminkštėjimo. Net 50% sumažta klubikaulio lūžimas (jis mirtinas daugeliui, nes reikia gulėti, o tokioje padėtyje gaus plaučių uždegimą-mirtis neišvengiama) visoms, kurios gydytojo žinioje būdamos, gydosi „estrogenu“.

Kaulų suminkštėjimą didina
dar ir šie dalykai

Senatvė. Azijos gyventojų rasė. Girtavimas. Glucocortikoidai (kortizonas). Gūžio liaukos kakle priedinių liaukelių (parathyroid) padidinta veikla - hyperparathyroidizmas ir pačios gūžio liaukos toks elgesys-hypertyroidizmas. Mažas kalcio kalcio maiste (neapseikite be keturių liošo pieno puodelių kasdien). Menki kaulai - smulkus kūnas („kol riebusis suliesės, tai liesasis nugais“). Seimoje iš kartos karton perduodamas minkštesniems kaulams polinkis. Sėdimas pensininkės gyvenimas - perkėlės vištos būdas, kada nuo kėdės nesikeliant, vien liežuvis mankstinamas. Rūky-mas. Baltoji rasė.

Kai Alzheimerinė estrogeno
išsigąsta

Moteriškas hormonas „estrogenas“ (ir kitas-progesteronas) yra godžiai viso kūno, ypač smegenų celių, pasisavinamas. Yra, nors dar ir negausūs, duomenys, kad tie hormonai reguliuoja smegenų celių (neuronų) veiklą, o tu hormonų trūkumas menkina senybus smegenis. Yra tyrimų, nors ne visi, teigiančių kad moterišką hormoną „estrogeną“ gydymas gali apsaugoti moterį nuo Alzheimerio ligos, o jau taja liga sergančių pajėgumą toks gydymas gali pagerinti. Žinoma, yra tiesiami tolimesni tyrimai. Bet ir tokia naujiena yra džiugi, nes nuo Alzheimerinės iki šiol nebuvo jokios pagalbos - vien tik ilgai trunkantis atsisveikinimas. Na, ir taja liga negaliojantiems vyrams didelės „estrogeno“ dozės labai ir labai pamėgtinos: nieko nenustosi, o laimėti daug ką gali.

Vysk. Sigitas Tamkevičius kalba Juozo Lukšos gimnazijos dedikacijos iškilnėse šią vasarą Garliavoje.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEKUN. V. BAGDANAVIČIUS
LIETUVOJE

Pirmą kartą po karo Lietuvoje rugpjūčio mėnesį viešėjo čikagieškis marijonas, Lietuvos klygos klubo vedėjas, katalikiškos spaudos bendradarbis, filosofas-mokslininkas kun. Vytautas Bagdanavičius. Ta proga „Apžvalga“ (rugsejo 6-12) išspausdino su juo pasikalbėjimą, kurį čia norime pateikti „Draugo“ skaitytojams, nes kun. Bagdanavičius mums pažįstamas ir gerbiamas.

Kokią palikote ir kokią
radote Lietuvą?

— Lietuva dabar yra kitokia negu aš ją palikau, bet žmonės, kuriuos sutinku čia, aš labai gerbiu. Man atrodo, Lietuva yra gerame kelyje, — ir tarptautinės, ir vidinės politikos atžvilgiu ji gali būti labai vertingas žmonijos narys.

Išorinis mūsų gyvenimas
neblizga, bet, matyt, yra kažkas, kas jums teikia vilties?

— Vilties teikia pats lietuvis žmogus, kaip jis tas savo problemas sprendžia. Ir, man atro-

IGYVENDINTAS
ATSAKYMASVitaminų A,D,C ir mineralo
magnio šaltiniai

Klausimas. Esu šviesiaplaukė ir lieknutė. Bijau savo kaulų sunegalavimo. Čia buvo pra-nešta, kad kalcis susigeria ir kraują iš maisto tik jam esant vitaminų A,D,C ir mineralo magnio. Mano klausimas: koks maistas tais dalykais yra gausus, nes aš noriu jų gauti iš maisto - nenoriu jokių tablečių.

Atsakymas. Vitamino A gausiai yra morkose, špinatuose, nugriebtame (skim) piene, žalių lapų daržovėse ir brokoliuose. Vitamino D apšvieta yra kaulų miltuose (bone meal), nugriebtame piene, žuvisse/sardinėse, valgomose su kaulais, salmon, silkėse. Nevalgykite to vitamino turinčio maisto, kaip kepenys, smegenys, raumenys, inkstai, saldus pienas ir kiaušinio trynys. Visapusiškai privalome savo sveikatą globoti. Vitamino C yra gausūs vaisiai, daržovės ir jų sultys, pomidorai ir su lupena bulvės. O mineralas magnis randamas sojos pupelėse, šviežioje žalių lapų daržovėse, ruduose ryžiuose, obuoliuose, persikuose (peaches), ir kviečių daiguose. Gero apetito!

do, jis jas sprendžia taip sveikai, kad tokioje situacijoje ir galima tikėtis paties geriausio sprendimo.

Kun. V. Bagdanavičius, MIC

Papasakokite apie save.
Kaip susiklostė Jūsų gyvenimo kelias?

— Esu pabėgėlis iš Europos. Po karo gyvenau Vokietijoje. Laikau labai vertingu savo darbą, kurį atlikau ten organizuodamas ir leisdamas religinį žurnalą „Naujas gyvenimas“. Tai, man atrodo, turėjo ir visuomeninės, bet labiausiai religinės reikšmės. Tuo laiku, kai mūsų žmonės bėgo iš Lietuvos, jie išgyveno tam tikrą krizę: kas bus su krikščionybė, kas bus su mūsų tikėjimu? Reikėjo rasti naują kelią ir naujai suprasti krikščionybę. O krikščionybė yra didelė ir reali palaima žmonių gyvenime.

Persikėlęs į Ameriką aš neradau kitos išeities, — esu pasalietis kunigas iš Vilniaus vyskupijos, — kaip pristoti prie marijonų. Turėdamas polinkį žurnalistikai, kurį laiką redagavau „Draugą“, marijonų religinį laikraštį „Laivas“. Paskui leidausi į įvairias sritis. Daug dirbau etnologijos srityje, bet dabar vis labiau ir labiau domiuosi grynai teologinėmis problemomis. Šiuo metu esu užsiėmęs sau neįprastu darbu: noriu parašyti pirmųjų trijų Bažnyčios susirinkimų trumpą apžvalgą ir parodyti krikščionybę pačioje jos gemalinėje stadijoje. Pusę darbo jau parašiau, grįžęs ji praeisiu.

— Kokius žmones Jums teko susitikti, kokie Jums darė įtakos?

— Esu išauklėtas labai

TURINO DROBULĖ
AUTENTIŠKA

Turino universitete dirbančių mokslininkų Pier Luigi Baima Bollone ir Nello Balossino požiūriu, Turino drobulė, i kurią, pasak tradicijos, buvo įvyniota nuo kryžiaus nuimto Jėzaus kūnas, yra autentiška. Kaip buvo rašyta Italijos laikraščio „Avvenire“ viename iš liepos mėnesio numerių, mokslininkai atrado atspaudą monetos, kurios ženklai rodo, kad ji pagaminta 16-aisiais Romos imperatoriaus Tiberijaus arba 29-aisiais metais po Kristaus.

Šiandien dauguma ekspertų šiuos metus laiko Kristaus mirties data. Romėniškoji moneta paliko savo pėdsaką ant kairiojo drobule atgaminto veido antakio ir iš pradžių, matyt, buvo padėta ant kairiosios akies. Baima Bollone pavadino šį atradimą „Iemiamu“ ir pareiškė, jog drobule atsiradimo datos klausimas dabar jau yra galutinai išspręstas.

Prieš 17 metų ant dešinėsios veido akies irgi buvo rastas monetos atspaudas, nurodantis imperatoriaus Tiberijaus laikus. 1989 m. italų numizmatikas Mario Moroni patvirtino, kad uždedant monetą buvo norima užmerkti akies voką.

Vos kelios dienos iki straipsnio pasirodymo laikraštyje „Avvenire“ Tulužos katalikų instituto dekanas dominikonas Jean-Michel Maldame Prancūzijos dienraščiui: „Le Monde“ pareiškė, jog drobule „neabejotinai“ atsirado Viduramžiais. Ji pagaminta tiksliai XIV amžiuje ir todėl negali būti drobule, i kurią pagal evangelijas buvo įvyniotas Jėzaus kūnas. Dominikonų kunigas savo nuomonę grindė dokumentais.

Maldame duomenimis, relikvija pirmą kartą buvo parodyta XIV amžiuje vienoje Šampanės srities bažnyčioje. Drobule išstatymu norėta padidinti neseniai įkurto vienuolyno patrauklumą. Pasak dominikonų tėvo, nėra jokių įrodymų, kad drobule egzistavo anksčiau. Per tuometinio Troyes vyskupo pavedimu atliktą tyrimą pavyko nustatyti jos gamintoją, kuris prisipažino padaręs klastotę. Dėl to 1356 m.

vertingų Lietuvos žmonių. Vyskupas Metislovas Reins, prof. Kuraitis, prof. Stasys Šalkauskis ir kt. Ir apskritai aš labai aukštai vertinu pirmąjį Lietuvos nepriklausomybės 20-metį, kuris ypač susikongratavo ir ateitininkišką sąjūdį. Kas būdingiausio atsitiko šiame šimtmečiuje, tai yra, kad neįvyko skilimas tarp Bažnyčios ir visuomenės. Ir nuo šito skilimo išgelbėjo ateitininkai ir pavarininkai. Ir tada lietuviška krikščionybė pasidarė organiška ir vieninga. Daugelyje kitų garbingų kraštų mes to nematome. Čia yra, sakyčiau, didysis pagrindas, dėl ko aš optimistiškai žiūriu ir dabartinę Lietuvą. Iš mano sūnių žmonių aš patyriau, kad tos idėjos yra gyvos. Aš ne kiek nebūju dėl Lietuvos ateities. Mano kai kurie draugai čia jaudinasi, kad negera viena ar kita valdžia, o manęs tai per daug neįaudina.

— Mes susirūpinę tikėjimo padėtim

— Pasaulyje šiandien tai irgi nėra lengvi dalykai. Visa krikščionybė stovi prieš neesminius, sakyčiau, bet tam tikrus formulavimo uždavinius. Ypač, manau, įtakos padarė II Vatikano Susirinkimas, paskelbęs vieną iš pagrindinių nutarimų — krikščionybė nėra prieš pasaulį. Krikščionybė yra su pasauliu ir pasaulyje. Krikščionybės atskyrimas nuo pasaulinių problemų būtų klaidingas.

— Dekojame už malonų pokalbį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokestį, patįmima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida		\$55.00	
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Praloms siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos pri-siunčiamos, gaus prašymą ka-nors skelbti.

buvę uždrausta drobule viešai eksponuoti. Panaikindamas draudimą 1369 metais, popiežius pabrėžtinai kelė sąlyga, kad drobule nebūtų vadinama „Kristaus įkapi drobule“, ką 1390 m. patvirtino popiežius Klemensas VII.

Maldame tyrimo rezultatai sutampa su datavimu pagal radijo karbono metodą 1988 metais. Tačiau šių metų gegužės mėnesį Jungtinių Valstijų mokslininkai pareiškė, jog relikvija „beveik tikrai“ yra Jėzaus laikų. 1988 m. atliktų tyrimų klaidingus rezultatus lėmė vėlesnių šimtmečių bakterijų ir grybelių sluoksnis.

Bažnyčios pareigūnai niekada nėra tvirtinę, kad Turino drobule tikrai buvo naudojama Kristaus Kūno apdengti. Tačiau kai kurie sakė, jog drobule turinti religinę vertę kaip „ženklas“ krikščionims. Turino kardinolas Giovanni Saldarini nesenai yra pareiškęs, kad relikvijos autentiškumas nėra pagrindinis Bažnyčios klausimas: „Mūsų tikėjimui jokiū būdu nereikia drobules“.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 16)

Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis rugpjūčio 3 d. diakonato šventimui suteikė klierikams Dainiui Jančiauskui (gim. 1973), Vidui Jelinskui (gim. 1970), ir Gediminui Miel-daziui (gim. 1971).

DR. A. S. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3000 W. 96 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3v p.p. 7v.v. ant 12:30-3v p.p.

trečd. uždaras, ketv. 1-3v p.p.

penkt. ir šėšt. 9v.v. - 12v p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-0000 arba (312) 400-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

Kab. Chicagoje uždaras

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 808-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4847 W. 163 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyt. su Northwest-unto

diplomu, lietuviams suvartys dantis už

preinamą kainą. Pacientai priimami

absoluciai punktuškai. Sušarimui

(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8200

SURENDER LAL, MD

Specialybė — Vidus ligos

7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652

Tel. 312-434-2123

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3000

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra

HOLY CROSS

PHYSICIANS PAVILION

3 Fl. South, East Suites

Lithuanian Plaza Ct.

at California Ave.

Chicago, IL 60629

(312)-471-8142

Kalbame lietuviškai

+ + + + +

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER

740 W. 31st St.

Chicago, IL 60616,

(312)-225-0685

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6122 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SODYK, M.D.

Optikologas/Akių Chirugas

8236 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

708-636-0822

4140 W. 63rd St.

312-723-7700

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9006 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 808-4088

Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

106 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. — (312) 337-1206

EDMONDAS VIČNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6167 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 566-7766

ARAS ŽIJOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus

1680 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville IL 60563

Tel. 708-827-0000

Valandos pagal susitarimą

KULTŪROS MEDIS IR JO ŠAKNYS

ALEKSANDRAS ŠIDLAUSKAS

Kultūra — tai augalotas medis, su savo šaknimis ir šakomis, su savo etninėmis tradicijomis. Tas medis kaskart palaistomas žmogaus dvasios syvais. Monotoniškas kasdienybės ritmas ne visuomet kultūrai yra palankus. Galima dorai gyventi ir be kultūros, bet gražiai gyventi be kultūros neįmanoma. Taigi gėrio ir grožio ženklai yra svarbiausi kultūros elementai, kurie apibūdina žmogaus kūrybingumą. Su kultūra siejasi labai daug mūsų gyvenimo sričių. Ji tarytum asmenybės skatinėja, turtinėja, akiračio plėtoja, mentaliteto vertintoja. Kultūroje visa kas tarpsta, nors ji neturi nei laiko, nei erdvės ribų.

Būti žmogui — štai pagrindinė kultūros kuriamoji galia. Kurti meną, plėtoti mokslą, ugdyti dorybą, tobulinti civilizaciją apskritai — tai kultūros žemės. Ir tiksliai kultūra gali sulaukyti žmogų nuo pražūties. Kultūra kol kas ramiai glaudžiasi prie gyvenimo, tiksliai labai nepastovūs gyvenimo ženklai (politiniai, socialiniai, visuomeniniai) įsuka ją į keistą ir naują rinkos erdvę, prie kurios Lietuvos kultūra dar nesugeba prisitaikyti. Matyt, turi prabėgti nemažas laiko tarpas, kad kultūra nepasiklystų ir išsivadotų iš keistų praeities slogučių. Rodos, dabar nėra sąlygų nykti asmenybėms, tarpti vidutinybėms, niveliuotis protams, kaip buvo sovietmečiu. Išlikti savimi, išsaugoti save atitinkamo krašto kultūroje, būti nepriklausoma

yra nūdieniška ir perspektyvu. Siekis tobulėti — pats kilniausias, o toliau — savaiminis, natūralus kultūros ir žmogaus ugdymosi procesas. Kol kultūra nepažeidžiama, ji yra nepriklausoma, tampa žmonės vieni-jančia jungtumi. Kultūra visuomet sėkmingai praplaukia pro sciles ir charibdes, kai žmogaus kūrybingumo galių negozia kasdienybės bacilos.

Kultūra apima žmogų ne pasklidu, bet universaliu būdu. Žmogus, patekęs į kultūros žemę, esąs šio pasaulio pilietis ir universumo dalimi. Todėl amžinybės suvoktis — yra tas didysis gyvenimo ir kultūros geismas, pilnas paslapčių ir netikėtumų, kupinas vidinių galių. Būti, vadinas, gyventi, o gyventi, vadinas, palikti tam tikrą pėdsaką, įprasmiti tautą ir save tautoje, suvokti gamtos ir genties sąveikas. Susivokti savyje — pats didžiausias gamtos duotas atpildas. Nė nepajunti, kai dažnai sugebi būti savimi, pajauti kūrybinės galios, kultūros jėgą.

Kultūroje nėra nieko, kas nepadėtų žmogaus ugdymui, ar kas stabdytų pažangias visuomenės kryptis. Kultūros visuotinis išreiškiamas įvairiaipėmis formomis, kuriose spindi kūrėjo protas ir fantazija, tikrovės ir savęs įprasminimas. Netgi Renesanso idėjos dar tebegyvos iki šiol, nes jų dvasia toli pralenkė to meto visuomeninius akiračius. Betgi grožėjimasis vien meno forma, gali atvesti iki masinės kultūros iškraipų, kai prarandamas sai-

kas, kai skamba nebe melodija, o triukšmas veržiasi pro garintuvus, slopindamas grožio ir gėrio pajautas. Ar ne dėl to jaunuose žmonėse atsiranda dvasios sąmyšis. Antra vertus, kultūra negali būti kiekibiškai susumuojama, kaip kokios nors knygos tiražas ar gastrolinių spektaklių skaičius. Tai tiksliai išorė, kultūros luobas, po kuriuo gali slypėti ar neslypėti gėrio pradai. Kiekviena kultūra vertinga tiek, kiek joje yra bendra žmogiško turinio, dvasinės savasties, tautinės išraiškos, žmogiškų idealų siekis. Todėl itin nelengva rašyti krašto kultūros istoriją, nes reikalinga apimtis be galo daug komponentų. Jau nebereikia įrodinėti, kad kultūra yra vienintelis būdas tobulėti, tobulinti ir tobulintis, nes visas žmogaus sąmoningas gyvenimas yra paaukotas išeikiojimams.

Nepaprastai sudėtinga šių dienų kultūros situacija Lietuvoje. Iš vienos pusės — aukšto meninio lygio profesinio ir męgėjiško meno vienietis, keliaujantys įvairiais pasaulio maršrutais. Ir daile, ir fotografija, ir teatras plačiai reprezentuoja Lietuvą ir jos žmones. O iš antros pusės — dvasinis kaimo žmonių (ir inteligentijos) apsnūdimas, abejingumas, tam tikras visuomeninis pasimetimas, laukiant kažkokio „Godo“, kuris ant riešukų atneš, paduos ar dovanos. Tokia mintysena yra žalinga keleriopai. Visų pirma tokios nuotaikos stingdo kūrybines pajėgas, alina dvasią, smukdo jaunimo atsparą. Ties kiekvieno amžiaus slenkščiai sueina statistikai, sociologai, projektuotojai ir svarsto, svarsto. Kur eisime toliau? Panašiai jau diskutuota ir II Kultūros kongrese. Šiandien ir politika, ir verslas, ir kultūra privalo surasti bendrą kalbą, nes, priešingu

atveju, gali prasidėti visuotinis nužmogėjimas, kai nesiskaitoma su priemonėmis, kai manoma, kad kultūra — antraeilė žmogaus užduotis.

Kultūra — maitintoja ir penėtoja, ištikimoji atminties saugotoja, naujojo pasaulio pranašautoja. Lietuvos rašytojai įvairiomis epochomis buvo šaukliai ir pranašai, gėrio nešėjai ir grožio skleidėjai. Jų žodis iki šiol gyvas; pakanka paminėti Maironį, Vaižgantą, Putiną, Baltrušaitį, Brazdžionį, Aisčių, Radausko pavardes. Gerokai supriešinta ir susipriešinusiu visuomenė dar neįstengia į save pažvelgti atviriau ir kritiškiau. Ji kaip kokia piligrimė mėgsta išsūkius, minios plūsmą, pareiškimų sūrmulį, bet nesusimasto, kad kultūra — kasdienos prasmė ir atpildas už tuos darbus, kuriuos jau padarė arba rytoj padarysi. Nesinori kalbėti apie kai kurių visuomenės narių dvasios nuosmukį; tūžma, prievarta, melas ar korupcija. Apie tai Lietuvoje daug šnekama, bet įvairių Kultūros sričių įstatymų priėmimas vis vėluoja, vis atideliuojama rytdienai. Kultūrai tai pavojus!

Kultūra, rodos, nieko daugiau ir nesiekia, kaip dvasią nuskaidinti ir kūrybinę galias sužadinti, nes kultūra — ne vien tiksliai laisvalaikio įprasminimas, bet ir didžioji būties prasmė. Itin pasaulyje (ne šimtis ir Lietuva...) paplitusi masinė kultūra — šis terminas įvairuoja — lengvai supriešina formas, neįkūnydama brandaus turinio. Šioji kultūra neįsivaizduoja atsakomybės, bet nori sužavėti išoriniais reginiais, primityviomis formomis. Vieną žavintis, prarandamas kultūros imunitetas, supainiojamas vertybės. Ne paslaptis, kad niekad negali būti tikras dėl kultūros rytdienos. Išrauti silpnas kultūros šaknis nėra sunku, žymiai sunkiau išauginti gražią kultūros medžio lają. Nerimta, kai kultūros rezultatus bandoma atplėsti nuo dorovinių nuostatų. Kai ne kartą teko dalyvauti įdomaus subvimo „Grazi mūsų šeimynelė“ renginiuose, nustebino šimtai muzikalumas, intymūs senolių ir vaikų santykiai, etninės kultūros ir savosios genties šaknų globojimas. Šeimos dar nepamiršo paskanauti senaisiais valgiais, šeimose dar gyvas noras pabūti, pavakaroti, padainuoti, pažaisti. Toji meninė saviraiška nustebina net pačias šeimas. Susidomėjimas šeimų koncertinėmis programomis yra unikalus. Rodos, intumetis ir pakviestumei kelio laiko šeimų iš JAV, Kanados, Brazilijos, Australijos, Lenkijos, tikėdamasis, kad pasėtas kultūros grūdai išaugintų vėslų daigą. Apie tąją tyliąją kultūrą derėtų pakalbėti kitais kartais.

realybės, o kiek fantazijos — kas dabar pasakys?

Su kultūra saugiau ir tikčiau, nes gera pajusti įvairias žmogiškumo apraškas, kuriose slypi didieji gėrio pradai. Be kultūros žmogus išsiderina kaip kos senas, nebenaudojamas pianinas. Kultūros netektys yra siaubios visuomeninių pavertų metais. Sunku būtų pasakyti, kokius milijardinius nuostolius patyrė mano gimtasis kraštas, patekęs į penkiasdešimties metų sovietinę niveliavimo, naikino ir griovimo mašiną. O kultūrai, kaip ir žmogui, suduotas pats skaudžiausias smūgis. Teprakalba vienas kitas faktas: Žemaitijoje pokario metais sunaikinta per 3.000-4.000 koplytelių, koplytstulpų, puošnių pakeles, kryžkeles, paupius; medžius, sodus. Aukštaitijoje sunaikinta (tiesiogine to žodžio prasme) per 2.400 dvarų, palivarkų, parkų. Jie nesaugoti, negloboti, juose neleistai netgi žmonės apsigyventi, o kolūkių artynbūvių ūkių buvusiems vadams buvo partokratų kategoriškai draudžiama juos remontuoti, taisyti, pagloboti. Ilga laiką mokykloje nedėstyta Vaižganto, Suvojos, Kudirkos, Basanaviciaus kūryba. O išėjusios literatūra (tiksliai eszodo žodis) į Lietuvos mokyklas sugrįžo tik 1988-1990 metais. Šimtai studentų nukentėjo už tai, kad bendrabučio staliuose saugumiečiai surasdavo Aisčių, Brazdžionio, Bradūno, Škėmos, Nagio, Nykos-Niliūno tomelius. Dvi lietuvių kartos užgo ant socialistinės „kultūros“ pamatų, joms pačioms šiandien nelengva sugrąžinti prarastis, sunku perskaityti, kas turėjo būti perskaityta ar susipažinti vaikystėje, jaunystėje. Kokia nepavydėtina Vilniaus senamiesčio būklė! Už tai, kad kai kurie etnografiniai vienetai dainavo savo krašto dainas, šoko senuosius šokius, ištikimieji kultūros saugotojai atleisdavo jų vienų vadovus iš darbo, „auklėdavo“, kad reikia dainuoti rusų liaudies dainas ir „astuškas“. Todėl labai netenka stebėtis, kad šiandieninė karta, išaugusi toje santvarkoje, brutaliu ir nežmogišku, išgraua kapinių paminklų, nusiaučia pilialakni, neskaito knygos, nesidomi savo tėvų gyvenimais.

Civilizuotas žmogus, tobulindamas daiktą, nevisuomet sugebo lygiavertiškai tobulinti ir savo kultūrinę aplinką, tobulinti dvasią. Galima smagiai groti būgnais, bet smuiku muzika visiems ir visuomet mielėse. Todėl tyliosios kultūros žemė taip pat reikia puoselėti, dirbti, kad pasėtas kultūros grūdai išaugintų vėslų daigą. Apie tąją tyliąją kultūrą derėtų pakalbėti kitais kartais.

— Ne jūs vienas šitoks — štai ir dar keli anų dienų vyrai čia sėdi. Ir taip, su vienais atspazinęs, su kitais susipažinęs, Keraitis pasijuto tarytum senas Kariuomenės štabo darbuotojas. „Ir keista“, — pagalvojo, „Jonavos vidurinėje mokykloje net ir po dvejų metų su kai kuriais kalbėjais tarytum būčiau tik ką ten pasirodęs...“ Užbaigęs darbo dieną, kaip jo tėviškėje sakydavo, kai viskas laimingai sekasi, namo žengė švilpaukdamas. Todėl ir Danutei ji jo klausimai — „Kai tau sekėsi?“ Jis atsakė trikart kartodamas — „Puikiai, puikiai, puikiai...“

— Ir aš džiaugiuos, išgirdusi, kad savo darbu patenkintas, — atsargiai pasakiusi, pakvietė prie vakarienės stalo, papuošto raudonų rožių puokšte. Bevakarieniaujant, kai pokalbyje Keraitis paminėjo savo bendradarbių keletą pavardžių, Danutė lyg pasiskundė: — Tu man esi minėjęs keletą Kariuomenės štabo karininkų, bet pirmą kartą išgirdau dabartinių tavo viršininkų Laurinaičio ir Šarauskio pavardes. — Jei ir teta norėtų, papasakosiu, ką apie juos žinau. Tetai linktelėjus galva, jis tęsė: — Laurinaičius už mane vyresnis gal septyneriais metais. 1915 metais baigė Veiverių mokytojų seminariją ir buvo pašauktas į caro armiją, baigė karo mokyklą. 1917 metais, kilus revoliucijai, įsijungė į lietuvių karių tautinį sąjūdį ir buvo išrinktas centrinio komiteto pirminku. 1918 metais grįžęs į Lietuvą, buvo vienas pirmųjų

Pradedama praregėti

Tiek respublikonų kandidatas į prezidento vietą — Bob Dole, tiek siekiantis antrosios kadencijos demokratų Bill Clinton, didžiųjų partijos suvažiavimų metu labai daug skambios retorikos skyrė šeimai, kuri esanti ypač svarbi valstybei. Šeima buvo vadinama tarytum pamatu, ant kurio statoma sveika, veiksminga, daug ateities gerovei žadanti, visuomenė. Šia tema kartojo abiejų kandidatų žmonos ir kalbėtojai. Tai galbūt kone vienintelis rinkiminės kampanijos punktas, kai sutiko abiejų partijų nuomonė.

Kas gi yra šeima? Pagal bet kokį aptarimą, šeimos branduolį sudaro tėvas, motina ir vaikai. Jeigu šią sąvoką kiek išplėstume, galima priskaičiuoti senelius, tetas, dėdes, kitus artimus gimines. Tačiau šeimos pagrindas visgi yra tėvai ir vaikai. Bill Clinton, tą šeimos vietą ir jo reikšmę visuomenei nuolat pabrėždamas, vis tiek yra labai palankus negimusių kūdikių žudymui. Savo pažiūrų į abortus jis net nemėgina slepti ir nuėjo taip toli, kad veto teise buvo sustabdęs Atstovų rūmų mėginimą įstatymu uždrausti dalinį abortą. Tai ypač žiauri procedūra, kai jau susiformavęs kūdikis vaistų pagalba priverčiamas palikti motiną, o jam pasirodžius pragręžiamą galvutę ir specialiais prietaisais ištraukiami smegenys (vėliau panaudojami tyrimams arba įvairiems medicinos reikalingams). Šitaip žudomi kūdikiai, kurių jau prie geriausių norų niekas negalėtų pavadinti „gemalais ar vaisiais“. Tai, be jokios abejonės, žmogus.

Praėjusį ketvirtadienį Atstovų rūmai nubalsavo panaikinti prezidento veto ir šį slykštį procedūrą turėtų būti sustabdyta. Prezidentas savo veto rėmęs prielaidas, kad toks abortas galimas tik tuo atveju, jei nėštumas sukelia pavojų motinos gyvybei. Tačiau diskusijose dėl susiformavusio kūdikio dalinio aborto, iškilo kita tema, labai išgąsdinusi abortų propaguotojus. Pirmą kartą buvo kalbama ne apie kažkokį „fetų“ — t.y. gemalą, vaisių, užuomazgą — bet apie kūdikį — žmogų. Niekas negalėjo paneigti, kad gydytojas ant operacinio stalo gyvam, pusiau gimusiam kūdikiui ištraukia iš galvytes smegenis. Kai kas net argumentavo, kad nesvarbu, kokiu būdu ir kada negimęs kūdikis nužudomas, jam vis tiek atimama gyvybė. O kasmet šiame krašte nužudoma 1.5 mln. negimusių vaikų. Iš jų tik

nedidelis nuosimtis daliniu abortu. Ši žiauri procedūra smerkiama net aršiausių abortų šalininkų. Gydytojai tvirtina, kad dalinis abortas nepateisinamas ir tikrai nereikalingas. Atstovų rūmuose vykusioje sesijoje prieš dalinį abortą balsavo ne vien respublikonai, bet ir 70 demokratų. Prezidentas su savo veto liko kone vienas.

Galbūt čia ir buvo lemiamasis posūkis abortų klausimu. Pirmą kartą atsisveikta į negimusio kūdikio teises: pirmą kartą — nors ir labai nenoromis — jis pavadintas vaiku, kūdikiu, pripažinta, kad tai tikras žmogus, kuris turėtų būti įstatymų globojamas, kaip įvairiai apsaugomi yra kiti šio krašto piliečiai.

Žinoma, „pasirinkimo teisės“ rėmėjai, pvz., sen. Barbara Boxer (D-CA) ir kai kurie kiti, dalinio aborto uždraudimą pavadino „beprotyste“. Tai skamba kaip išgąsčio ar pralaimejimo šūktelėjimas, suprantant, kad toks sprendimas galbūt yra pirmasis žingsnis į legalių abortų galą. Deja, to dar negalime greitai tikėtis, nes JAV valstybinė Maisto ir vaistų priežiūros administracija rugėjo 18 d. paskelbė, kad bet kuri moteris dabar gali „saugiai užmušti savo negimusį kūdikį, nurydama — tiesa, su gydytojo priežiūra — kelias tabletes. Europoje šis aborto būdas gan plačiai vartojamas nuo maždaug 1989 metų. Daugiau kaip 250.000 moterų Švedijoje, Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje, net Kinijoje, jau pasinaudojo šiais vaistais. Kadangi Respublikonų partija laikoma konservatyvesne ir daug skeptiškiau žiūri į „abortų pramonės nepaprastą klestėjimą, prez. George Bush buvo uždraudęs tuos vaistus įvežti ir pardavinėti Amerikoje, bet Bill Clinton 1993 metais draudimą atšaukė. Iki šiol nėštumo nutraukimo tabletės buvo vartojamos labai siaurai, kaip tik dėl to, kad Maisto ir vaistų priežiūros įstaigos nebuvo padariusios savo sprendimo. Tiesa, šios tabletės dar negreit bus naudojamos plačiu mastu, bet vaistų bendrovės, galbūt jausdamos pelningą rinką ir kai kurie gydytojai džiaugiasi, kad moteris turės naują „ginklą“ prieš nenorimą išnešioti ir pagimdyti kūdikį.

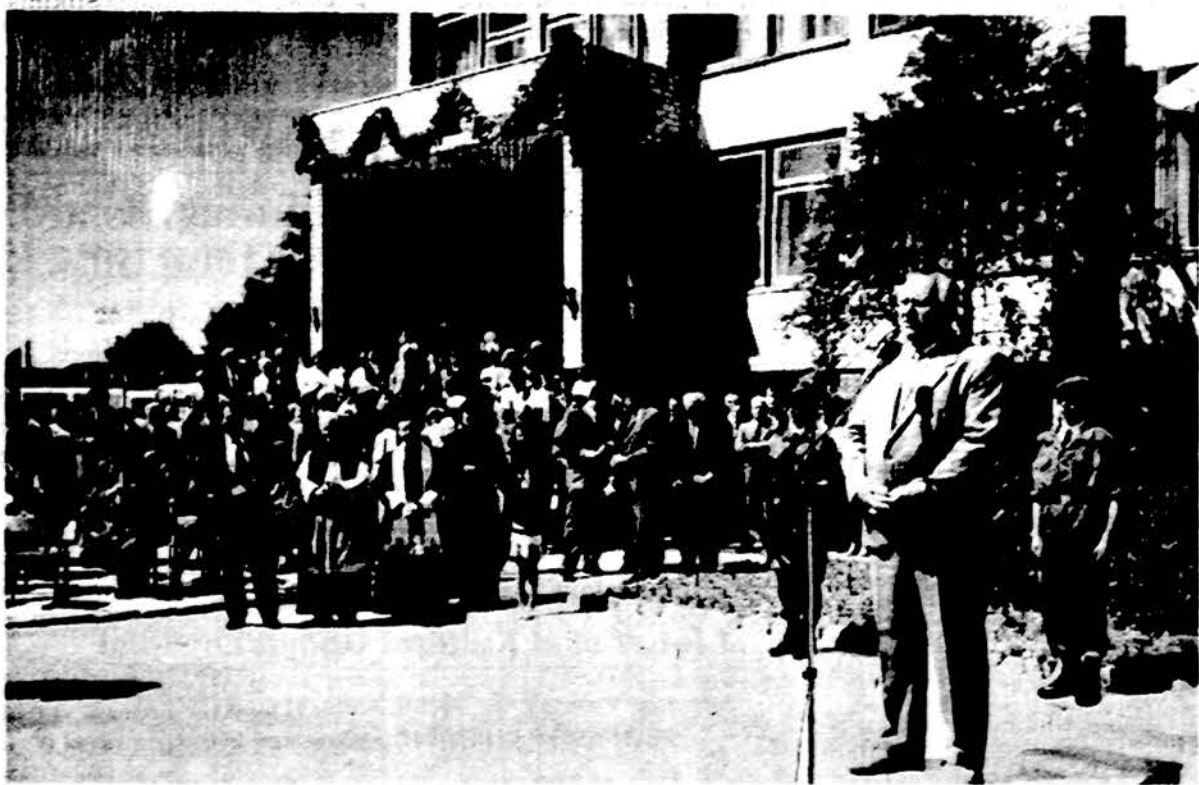
Nepaisant, kad daugumas amerikiečių slykštis negimusio kūdikio žudymu, kiekvienas prie to tam tikra prasme prisideda — už legalius abortus užmokėdami iš savo kišenės, t.y. per federalinius pajamų mokesčius.

besikuriantis kariuomenės savanorių. Pirmasis jo paskyrimas — suorganizuoti Apsaugos ministerijoje kariškos literatūros skyrių, o nuo 1920-ųjų pradžios pradėjo eiti Kariuomenės štabo spaudos skyriaus vedėję pareigas. Čia ir man teko trumpai darbuotis, prieš pradėdamas studijas universitete. Pulkininkas Laurinaičius, šalia savo tarnybos, bendradarbiauja spaudoje, o nuo 1925 metų yra Švietimo ministerijos terminologijos komisijos narys. Jis redagavo „Kariškių žodį“, „Mūsų žinyną“, 1928 m. išleido knygą apie Lietuvos kariuomenę. Beje, 1927 m. išvertė veikalą apie Latviją. Taigi, pulkininkas leitenantas Laurinaičius yra nepaprastai darbštumo karininkas, maloni asmenybė, ir, man atrodo, su juo dirbti nebus sunku.

— O kaip su pulkininku Šarausku? — paklausė Danutė.

— Su juo man teko susidurti fronte, kovojant su bolševikais. Jis yra Laurinaičio bendraamžis. Baigęs gimnaziją, studijavo geodeziją. Mobilizacijos caro armijoje buvo sužeistas. Pagijęs baigė karo mokyklą. Aktyviai reikšėsi lietuvių veikloje ir buvo išrinktas į Petrapilio seimą. 1918 metais grįžo į Lietuvą ir pradėjo Kėdainių apskrityje organizuoti lietuvių savivaldybes, tačiau tuoj stojo savanorių ir besioorganizuojančia Lietuvos kariuomenę ir labai sėkmingai su mažu daliniu sumušė bolševikus, puoliančius Kėdainių miestą. Už šiose kautynėse parodytą sumanumą ir drąsą ji apdovanojo Vyčio kryžiumi.

(Bus daugiau)

Poetas iš Garliavos, M. Babonas, buvęs politinis kalnys, kalba Juozo Lukšos vardo gimnazijos rūmų dedikavimo Garliavoje iškilnėse šią vasarą.

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

25

Vakarėjant buvo vėsoka, tačiau jūra suspindo nepaprastu raudono saulėlydžio virpančių spalvingumu. O rytojus išaušo, auksiniais spinduliais papuošdamas visą pajūrį. Ir džiaugėsi jaunavedžiai paties likimo geru laiku dovanotomis saulėtomis atostogomis. Tačiau neužmiršdami pavojaus „perkepti“ saulėje, pirmomis dienomis viens kitą nuolat perspėdinėjo „prisidėk rankšluosčiui, užsidėk skrybėlę“. Tas rūpestis tik skatino malonumą panardyti be perstojo skubančiose, į krantą baltomis putomis švytruojančiose, druska persunktose bangose.

O koks malonumas saulėlydyje pavaikintinėti į jūros tolumą nubėgusiu tiltu, arba parymoti ant Birutės kalno po pušimis, išmeigus žvilgsnį į skęstantią saulę gintarinės jūros bangose...

Poilsavimas pajūryje baigėsi ir laimingi, saulės spindulių bei jūros bangų, išglamonėti, jaunavedžiai vėl autobusų stotyje kelionei namo.

Žiūrėk, Danute, žuvėdrų būrys sukasi virš autobuso, lyg norėdamas atsisveikinti su mumis.

Danutė mostelėjo ranka, ir žuvėdras pasuko į pajūrį, pilną vasarotojų, mirguliuojančių įvairiaspalviais aprėdalais.

Kita rytą Keraitis, eidamas į naują darbą, pajuto keistą nerimą: čia teks darbuotis su vyrais, kurių didelė

dauguma pažįstami, bet ilgesnį laiką nebematyti... Tačiau tas nerimas greit sutirpo, kai Kariuomenės štabe, prisistatęs Spaudos ir švietimo skyriaus viršininkui pulkininkui Šarauskui, iš jo išgirdo:

— Labai džiaugiuosi jūsų apsisprendimu grįžti į Kariuomenės štabą. Matote, nors ir turime keletą vyrų šiam darbui su patirtimi, tačiau jūs lituanistas su universiteto diplomu, skaitau jūsų straipsnius ir pasiekia žinios apie jūsų reikšmingą visuomenėje su praeimings paskaitomis, — ir šyptelėjęs priminė, — girdėjau, kad ir Jonavos šauliai labai apgailestauja jūsų išvykimą.

— Ačiū, pone pulkininke, už jūsų gerą nuomonę apie mane, tačiau norėčiau jums prisipažinti, jog nebuvo lengva apsispręsti. Nulėmė įsitikinimas, kad tėvynei čia daugiau padarysiu, kaip mokytoju damas.

— Esu tikras, kad ir čia dirbdamas, galėsite palaikyti ryšius su šauliais. Gal net ir su skautais. Na, o dabar norėčiau jus pristatyti bendradarbiams. Kai kuriuos jūs jau pažįstate.

— Taip, pone pulkininke, kai kurie buvo mano bendražygiai Nepriklausomybės kovose.

Pirmiausia Šarauskas privėdė prie pulkininko leitenanto Laurinaičio stalo, tardamas:

— Pone pulkininke, štai jūsų darbo talkininkas, kapitonas Antanas Keraitis.

— Malonu... Ateimenu iš fronto laikų, kai jis buvo jaunutis leitenantas.

— Pone pulkininke, tada nekilo ir mintis, kad beveik po dešimtmečio vėl būsiu tamtos žinioje.

LAIŠKAI

PRAŠOME ATSLIEPTI

Atsikūrus Vytauto Didžiojo universitetui šiais metais išleido jau ketvirtąją absolventų laidą, tačiau tik prieš ketelį dienų buvo įkurtas Absolventų (Alumni) klubas. Jo tikslas – išlaikyti studijų metais užsimezgusius ryšius ir neleisti jiems nutrūkti. Esame reikalingi vienas kitam. Iš kitos pusės, universitetui taip pat reikalinga mūsų parama. Į klubą kviečiame burtis visus – ir Vytauto Didžiojo universiteto absolventus, ir Nepriklausomos Lietuvos laikų universiteto studentus bei dėstytojus.

Klubo taryba nutarė Vytauto Didžiojo universiteto 1922-1966 m. studentus paskelbti Vytauto Didžiojo universiteto Absolventų klubo garbės nariais. Maloniai kviečiame atsilipti visus, studijavusius mūsų universitete. Žadame įkurti archyvą, bus leidžiamas informacinis leidinys, todėl laukiame Jūsų atsakymų ir kitos medžiagos, susijusios su Jūsų studijomis Vytauto Didžiojo universitete. Rašykite mums apie savo ir Jūsų bendramokslų likimus. Tai pirmasis akademinių absolventų klubas Lietuvoje, todėl kviečiame kartu su mumis kurti šio klubo istoriją ir tradicijas.

Mūsų adresas: Vytauto Didžiojo universitetas/Absolventų klubas, Daukanto 28, 3000 Kaunas, Lietuvos Respublika, tel.: +370 7 202-458 (kvietis Diana), 209 637 (kvietis Asta), fax: +370 7 203-858, E-Mail: ASTA@SDID.KAU.OSP.LT

Absolventų klubo taryba: Diana Mincytė, Asta Dirmaitė, Birutė Leimontaitė, Erika Janauskaitė, Gediminas Vyšniauskis.

VERTAS PADĖKOS

Nori padėkoti Švč. M. Marijos gimimo parapijos klebonui J. Kuzinskui už taip gražiai suorganizuotus ir pravestus Šiluvos atlaides. Ypatingas ačiū, kad

pakvietė iš Lietuvos kun. Arvydą Liepą, MIC, sakyti pamokslus.

Kun. Liepos pamokslai buvo ne tik atgaiva sielai, bet ir muzika gražios ir taisyklingos lietuvių kalbos pasiilgusiai ausiai.

Paskutiniame pamokslu kun. Liepa papasakojo, kaip jo mama ir teta (tada 13-14 metų paauglės, Sibiro tremtinės) sekma dienais eidavo į mišką uogauti ar grybauti ir vidurdienį suklaidavusios kur nors prie kelio melstis, nes galvojusios, kad „Lietuvoj šiuo metu yra laikomos šv. Mišios – suma“.

Tik iš tokios maldingos mergaitės išaugusi motina galėjo įkvėpti sūnui tiek daug Dievo ir Lietuvos meilės.

Ir klausydama šito jaudinančio pamokslą prisiminiau kitą motiną, mano mielą draugę Kazytę T., kuri buvo nuteista 25 metams ir devynius jų praleido Intos sunkiųjų darbų lageryje eidama kryžiaus kelius.

Kazytė papasakojo man, kaip ji pirmą kartą savo trijų metų dukterytę Birutę atvežė į Šiluvą ir nuvedė į koplytą parodyti kur Šv. Mergelė Marija pasirodė piemenukams, Birutėlė apvaikščiojo koplytą, paglostė akmenį (ant kurio Marija kadaise stovėjo) ir pakėlus galvutę apžiūrėjo Marijos statulą altoriuje. Staiga atsisto ant koplyčios grindų ir pradėjo plėkti sandalius nuo kojyčių. Kai Kazytė nustebeus paklausė „Kas yra? Kodėl nori nusauti batukus?“, mergytė parodė pirštuką į statulą ir pasakė „Marija basas“.

Kazytė, iš kurios likimas tiek daug atėmė, neprarado humanizmo ir mažytę dukrytę idėję artimo meilės jausmą: mergaičiukė norėjo basą moterį apauti. Ji nežinojo, kad siūlo savo apavą Dievo Motinai.

Ačiū Dievui už pragiedrulius, atlaides ir didelius bei mažus stebuklus.

Nenulipk nuo akmenų, o Marija Pušynėly žaliai Šiluvos.

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

Vytauto Didžiojo universiteto absolventų klubo susitikimas š.m. birželio 20 d.

PADĖKIME VIENAS KITAM

Jau daug metų kaip Marquette Parko, Šv. M. Marijos Gimimo klebonai ruošia atlaides Šiluvos Marijos garbei ir tautiečių dvasiniam sustiprinimui.

Šiais metais parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas devynių dienų novenos vadovimui atsikvietė kun. Arvydą Liepą, MIC, iš Lietuvos. Kun. A. Liepa savo pamokymais galėjo sudominti klausytojus, todėl per visas 9 dienas, du kartus į dieną, klausytojų maldininkų netrūko. Klebonas taip pat rūpinosi, kad kuo daugiau maldininkų atvyktų į sekmadienio atlaides užbaigimą, Šiluvos procesiją.

Paskaitius laikraščius, teko pastebėti, kad dvi organizacijos tą patią dieną rengė gegužines. Kyla klausimas, kodėl jos tą daro? Ar negalėjo pasirinkti kitus sekmadienius? Šiluvos atlaides yra ruošiami kas metai tuo patiu laiku. Šituo poelgiu organizacijos daro sau žalą, atvyksta mažiau žmonių.

Parapijos klebonas deda pastangas, parodyti diecezijai, kad lietuviai lanko šią parapiją ir jos išlaikymas lietuviška mums yra labai svarbus.

Nedejuokime, jeigu ši parapija susilauktų Šv. Jurgio, Šv. Kryžiaus ir kitų garbių lietuviškų parapijų likimo.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

LIETUVOJE PILNA PARADOKSU

Rugsėjo 13 d. „Draugo“ laidoje Dana Stankaitytė savo laiške klausia, kodėl Lietuvoje taip garbinama Salomėja Nėris. Man irgi neaišku, tačiau kiekvieną kartą, kai lankausi Lietuvoje, vis matau ar girdžiu tokių dalykų, kurie mane pritenkia. Prieš trejus metus, keliaujant po Aukštaitiją, sustojom viename miestelyje, kurio vardu dabar neatsimenu, apžiūrėti idomią bažnyčią. Priešais bažnyčią stovėjo, ir tikriausiai dar stovi rusų kareivio statula. Paklausus palydovo, kodėl tas paminklas dar čia stovi, jis man atsakė: „Čia palaidoti rusų kariai“. Ar ne ironiška? Partizanų kūnus mesdavo kur nors pamiškėse, o rusų kareivius laidojo šalia bažnyčių! Kitą kartą paklauses, kodėl sovietų armijos veteranai, kurie dažnai dar parodoja apsikabinę savo medaliais, gauna aukštą pensiją ir visokias privilegijas, o kiti pensininkai ir iš Sibiro grįžę tremtiniai turi badauti, atsakymas buvo: „Jie kovojo už Lietuvą, tai kaip jų negerbti“.

Prieš porą savaitių grįžau iš Lietuvos. Šį kartą tarp kitų vietovių aplankiau Raudonąs pili, kurioje yra įsikūrusi mokykla. Ir čia visai šalia pilies stovi paminklas „tarybiniais didvyriams“. Paklauses, kodėl paminklas dar stovi, atsakymas buvo: „Tai paminklas lietuviams tarybiniais kareiviams“.

Kai prieš kelis mėnesius susi-

pratę žmonės pasiūlė, kad nuimtu Stalino pastatytas šabloniškas rusų kareivių statulas nuo Žaliojo tilto Vilniuje, tai daug kas pasipiktino, argumentuodami, kad tai menas „šedevras“, kurių negalima liesti. Tai tu supask!

Lietuvoje yra visokio „meno ir paminklų apsaugos komitetų“, kuriuose dar tikriausiai sėdi tie patys žmonės, kurie Brežnevo laikais „saugojo“ Lenino, Kapsuko, Nėries ir kitų paminklus. Tie žmonės toliau tęsia savo darbą. Vienas jų argumentų, tai, kad kituose kraštuose praeities paminklai yra gerbiami, kokie jie bebūtų, ir jų niekas neliečia. Aš vienuolika metų gyvenau Pietų Amerikoje, kur kiekvienam mieste ir miestelyje stovi krašto išvadotojo Simono Bolivarso paminklas, dažnai šalia bažnyčios. Per tuos metus niekur nepastebėjau jokio paminklo Ispanijos kariaus ar „conquistadorams“. O tikriausiai kadaise jų būta nemažai. Jie buvo nuverstai. O jei turėjo tikrą meninę vertę, buvo apgyvendinti muziejuose.

Valentinas Ramonis
Lemont, IL

DAUKŠOS, PEČKAUSKAITĖS, VYDŪNO PERSPĖJIMAI MUMS

Viena akademikė iš Vilniaus pavadino „Draugą“ primityviu. Akys išsoko ant kaktos: „Kodėl?“ „Kalba pasenusi, nevartoja tarptautinių žodžių“, – greitai atsėvė ji. Ar identitetas (tapatybė), prioritetas (pirm-

nybė, vyresniškumas), eteris (per radiją, oro bangomis) interjeras (vidus), resursai (šaltiniai, ištekliai), ekspozicija (paroda) ir daugybė kitų yra tarptautiniai žodžiai? Tada vilnietė prisipažino, kad daug tarptautinių žodžių, Lietuvoje vartojamų, ir jai ne prie širdies.

– Ne žemės derlumai, ne rūbų įvairumu, ne gamtos gražumu, ne miestų ir pilų tvirtumu gyvuoja tauta, bet savo kalbos išlaikymu ir vartojimu, – mums dėstė kan. Mikalojus Daukša.

Mes visi jaudinamės, dejuojame dėl mūsų kalbos darymo, bet patys nieko nedarome ją pagerinti. Jau mūsų išeivijos laikraščiai pasisavina iš Lietuvos „monumentus“ (paminklus), aukcionus (varžytines), hobi (mėgstamiausias užsiėmimas, pamėgtasis dalykas) ir aibes kitų, deimantukų.

Žymioji pedagogė Marija Pečauskaitė moka: „Kalba yra didžiausia lietuviškumo žymė, tai turime sekti, kad mūsų vaikai gražiai, taisyklingai kalbėtų“.

Kaip jie kalbės gerai lietuviškai, kai mes patys klampojam po Lietuvos tarptautinių žodžių liūnus? Nuperki Nidoje gintaro vėrinį ir tau išduoda „sertifikatą“, kad tai tikrai balto gintaro rankų darbas. O kodėl ne „pažymėjimą“? Mūsų kalbininkai, garbingieji Vytauto Didžiojo universiteto profesorai „karstuose vartos“ matydami mus skaitant išeivijos spaudoje „Integrali (išsisa, visa) tauta“, „Nacionalinio (tautinio), saugumo koncepcijos (su-

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. rugsėjo mėn. 24 d.

pratimo, sąvokos) priėmimas“, funkcionuoti (veikti); publikacijų paskelbimas, išleidimas, leidinys).

Nelenktyniaukime su tautiečiais Lietuvoje kalbos draikymu. Visi turime vengti šių kenksmingų „naujienybių“, o redaktoriai irgi turėtų nepaleisti

jų pro savo retį. Isikalkime į galvą Vydūno auksinius žodžius: – Niekuo kitu tauta neapreikš savo širdies, sielos ir dvasios taip, kaip savo kalba!

Stasė Semėnienė
Chicago, IL

A.†A. JOLANTA JURCZENKO

Gyveno Sunny Hills, FL, anksčiau Chicagoje. Mirė 1996 m. rugsėjo 16 d., sulaukusi 43 metų. Gimė Vilniuje.

Nuliūdę liko: patėvis Pranas Janulis, pusbrolis Vitas Janulis, draugai ir pažįstami.

Laidotuvės įvyks rugsėjo 24 d. iš Šv. Teresės bažnyčios Sunny Hills, kur, po gedulingų šv. Mišių už velionės sielą, a.a. Jolanta bus palaidota Kalvarijos kapinėse, Sunny Hills.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse ir prisiminti velionę savo maldoje. Nuliūdę: patėvis ir pusbrolis bei draugai.

A.†A. ONA ŠOSTAKIENĖ Andrašūnaitė

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad š.m. rugsėjo mėn. 18 d., savo namuose, Royal Oak, Michigan, sulaukusi 98 m. mirė mūsų brangi Motina ir Motiutė.

Gimusi 1898 m. rugpjūčio mėn. 24 d., Linkaitių dvare, Krekenavos apskrityje, 1949 m. atvykusi į JAV, apsigyveno Detroite.

Lietuvoje priklausė šauliams ir buvo pirmininkė Kaišiadorių Kūdikų gelbėjimo draugijos. Amerikoje priklausė LDK Birutės ir Lietuvos Dukterų draugijoms.

Velionė buvo pašarvota Val S. Bauza laidotuvių namuose Laidotuvių šv. Mišių įvyko rugsėjo mėn. 21 d., Šv. Antano bažnyčioje. Palaidota Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Giliam liūdesy likę: sūnus Jonas ir marta Rasa; vaikai: Onutė ir Jonas Šostakai; Algis, Rita ir Rūta Jaugėliai, sesutė Zolė Kovalskienė, brolio žmona Verutė Andrašūnienė, giminačiai Ksaveras Skirmantas, Ipolitas Girnius ir kiti giminės.

„Nenuženk, nenuženk, o Marija, nuo akmenų Nepalik mamytės ten vienos...“

VIENUOLIKOS METU MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ANTANINA ERCIŪTĖ KAUSIENĖ

Šv. Mišios bus atlaikytos 1996 m. rugsėjo 29 d., sekmadienį, 12:15 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Prašome visus draugus, pažįstamus ir gimines prisiminti ją savo mintyse ir maldoje.

Nuliūdę: vyras Petras, dukterys Irena ir Laimutė, žentai Dino ir Rimas ir anūkai Mark, Kristina ir Lisa.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Pinigai pervedami doleriais nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas tarp 2 - 5 dienų.

Galimybė pervedti dolerius iš Lietuvos į JAV.

TRANSPAK - vienintelė siuntinių persiuntimo įstaiga, kur pinigai pervedami pagal Illinois valstijos leidimą.

MAISTO SIUNTINIAI.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Mieli „Draugo“ Skaitytojai, šiuo metu ypač pablogėjo „Draugo“ pristatymas. Atrodo, kad nuo liepos pradžios, kai Čikagos centrinis paštas įsikraustė į naujas patalpas, laikraščio pristatymas visai suiro. Mūsų skambinimai ir skundų rašymai neturi daug įtakos, jeigu nėra paremti tiksliais duomenimis. Pradedant rugsėjo mėnesiu, mes spausdiname „Drauge“ čia pridėta formą. Prašau ją užpildyti, vieną kopiją nusiųsti savo vietiniam paštui, o kitą kopiją atsiųsti mums. Turėdami tikslūs duomenis, mes galėsime spausti pašta, kad laikraščio pristatymas būtų sutvarkytas. Skundai bei tikslūs duomenų neduoda jokių vaisių.

My mailing label:

To: Postmaster

City/Town

State

Zip

Dear Postmaster:

Delivery of my daily newspaper, the DRAUGAS, has been very irregular. As postal rates increase and modernization takes place delivery is getting worse and worse. I have kept track of September issues of DRAUGAS for a two week period and noted the day on which I received each issue. I hope this will help you to find and correct the reason for the poor delivery.

Date of Issue	Date Received	Date of Issue	Date Received
Sept. 17, 1996		Sept. 24, 1996	
Sept. 18, 1996		Sept. 25, 1996	
Sept. 19, 1996		Sept. 26, 1996	
Sept. 20, 1996		Sept. 27, 1996	
Sept. 21, 1996		Sept. 28, 1996	

Sincerely yours,

Copy sent to:
Circulation Manager
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Rudens sezono atidarymo PLC pobūvyje suruošusio renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė (kairėje) su rašyt. poete, aktorė Birutė Pukelevičiūtė PLC didžiojoje salėje rugsėjo 21 d., prieš Birutės rečitalį.

Ši sekmadienį, rugsėjo 29 d., Čikagoje arkidiezeijos katalikų bažnyčioje kardinolas Joseph Bernardin skelbia antrąją rinkliavą, kurios aukos skiriamos Vidurio ir Rytų Europos bažnyčioms – parapijoms remti. Tai, iš šios rinkliavos bus paremtos ir bažnyčios Lietuvoje. Vokeliai išdalinti praėjusį sekmadienį, bus surinkti rugsėjo 29 d. visų Mišių metu.

Esame nuoširdžiai dėkingi Algimantui P. Urbuičiui iš Palos Heights, IL., už 100 dol. auką dienraščiu. Jis su žmona Dalia apgailestavo negalėjus dalyvauti „Draugo“ pokilyje, todėl pasistengė paremti auką. Tai gražus pavyzdys ir kitiems. Dar kartą ačiū.

Birutė Pukelevičiūtė savo rečitalių rugsėjo 21 d. Pasaulio lietuvių centre sužavėjo gausią publiką. Visi jautėsi atsigaivinę lietuvišku sparnuotu žodžiu ir labai dėkingi PLC renginių komitetui bei jo vadovei Bronėi Nainienei už suteiktą dvasios peno puotą.

Lithuanian World Center
VAKARAS SU
B. PUKELEVICIUTE
14911

Prie įvažiavimo į Pasaulio lietuvių centra reklamėnė lenta su pasididžiavimu skelbė „Vakara su B. Pukelevičiute“. Literatūros vakaras buvo rugsėjo 21 d. PLC didžiojoje salėje.

x LAS VEGAS NAKTYS
Pasaulio lietuvių centre, Lemont, įvyks penktadienį, rugsėjo 27 d. nuo 7:00 v.v. – 12:00 v.v. ir šeštadienį, rugsėjo 28 d. nuo 6:00 v.v. – 12:00 v.v. Įėjimas \$3.00; leidžiami tik virš 21 m. amžiaus. Smagūs žaidimai, lietuviškas maistas, pajamos skiriamos PLC remontui. Informacijai skambinti: (708) 257-8787.

x Jonas Kavaliauskas, Chicago, IL., atsiuntė \$100 – palengvinti vargą Lietuvos našlaičiams. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių komitetas“.

x TRANSPAK praneša:
Šių metų Džukijos sostinėje Alytuje veikia 27 pramonės įmonės. Gamyboje dirba 15,116 žmonių, 2,356 iš jų valstybės įmonėse, 11,920 – akcinėse bendrovėse, 840 – užsienio kapitalo įmonėse. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL., tel. 312-436-7772. (sk.)

x A.a. Jono Savicko atminimui paaugojo \$100 Lietuvos partizanų globos fondui šie asmenys: \$25 Irena Meilė, Bronė ir Kazys Markai; \$20 Laima Vaičiūnienė; \$30 Albina Savickienė.

L.P.G. fondo valdyba reiškia nuoširdžią užuojautą Albinai Savickienei, netekus mylimo vyro ir dėkoja visiems aukotojams už aukas.

x ALIAS Čikagos skyriaus rudens golfo varžybos įvyks rugsėjo 29 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje. Pradžią 9:04 val. ryto. Registruotis pas J. Barį, tel. 708-790-1399. (sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamieji darbai
visuose miestuose
Tel. 708 267 0736
Skambinti po 6-22

SKELBIAME „DRAUGO“
PRENUMERATORIŲ VAJŲ

JAV LB Kultūros taryba su Lietuvių fondo pagalba, įvertindama periodinės lietuviškos spaudos svarbą užsienio lietuvių tautinės savimonės palaikymui ir naujų visuomenės narių pritraukimui bei apjungimui, skelbia 1996 m. Spaudos vajų.

Savo ruožtu, „Draugo“ administracija bei redakcija, įvertindama Kultūros tarybos bei Lietuvių fondo paramą lietuvių periodinei spaudai, skelbia naujų prenumeratorių vajų. Vajaus sąlygos yra tokios:

1. terminas – nuo š.m. rugsėjo 1 d. iki 1997 m. sausio 1 d.;
2. metinis prenumeratos mokestis už naują prenumeratą yra 65 dol. JAV LB Kultūros taryba ir Lietuvių fondas prie kiekvienos naujos prenumeratos „Draugui“ prisidės su 20 dol., „Draugo“ administracija kiekvienai daro 10 dol. nuolaidą.

Prašome užpildyti šią spausdinamą formą ir kartu su čekiu atsiųsti „Draugui“. Čekius rašyti „Draugo“ vardu.

JAV LB Kultūros tarybos Spaudos vajus

Siunčiu atpildintą prenumeratos mokestį \$_____ metams

Prideu auką „Draugui“ \$_____

Iš viso \$_____

Vardas _____ Pavardė _____

Adresas _____

Prašau prenumeratos užsakymą su čekiu siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

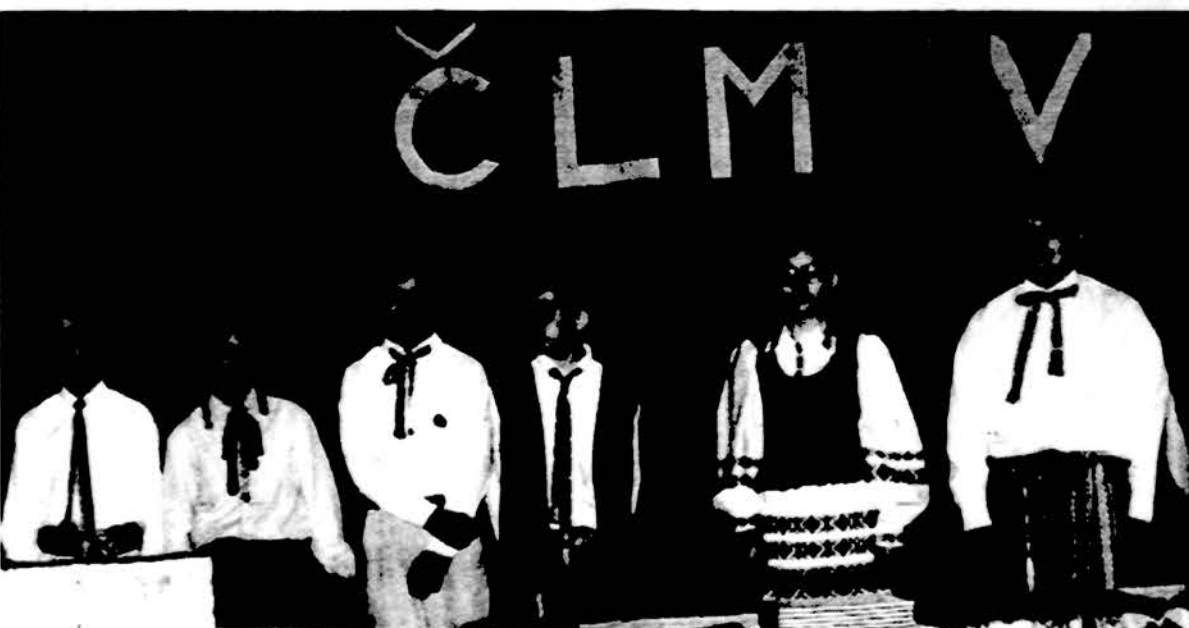
Administratorius

Praėjusį sekmadienį, rugsėjo 22 d., 10:30 val. r., Mišių metu Švč. M. Marijos gimimo parapija buvo kupina maldininkų – kaip per atlaidus. O tai tikrai buvo atlaidai, nes dalyvavo vysk. Paulius Baltakis, OFM, kartu su parapijos klebonu kun. Jonu Kuzinsku ir „Draugo“ moderatorium kun. Viktoru Rimšeliu, MIC, koncelebravęs šv. Mišias, kuriose buvo įteikti šv. Tėvo žymenys nusipelnusiems lietuviams visuomenininkams – Marijai Remienei ir dr. Petrui Kisielui. Džiugu, kad į parapiją susirinko tiek daug žmonių pagerbti M. Remienę ir dr. P. Kisielį.

Vytauto Mačernio 75-čio prisiminimą organizuoja mokslo draugai. Komitetą sudaro G. Dzironienė, I. Smieliauskienė, L. Baltrušaitienė, A. Smilga ir St. Žilėvičius. Minėjimas bus spalio 12 d., 3 val. p.p., jaunimo centro kavinėje. Visuomenė maloniai prašome dalyvauti pagerbti V. Mačernio prisiminimą.

Ateitininkų medikų korp. „Gaja“ kviečia visus į visuotiną susirinkimą spalio 27 d. (sekmadienį) Ateitininkų namuose. Susirinkimas prasideda šv. Mišiomis už mirusius narius Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje. Lemonte. Visi maloniai laukiami.

x Marija Dapkienė, Chicago, IL., paaugojo \$20 ir Marija McAllister, Philadelphia, PA \$25 Lietuvos našlaičiams padėti. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

Čikagos lit. mokyklos mokslo metų baigimo iškilmėse 6-to sk. mokiniai (iš kairės): Darius Sutrinavičius, Aliukas Burokas-Brooks, Povilas Zukauskas, Aris Dumbrys, Vilija Pauliūtė ir Andrius Juška. Mokykloje jau suakmėjo mokslo metų pradžios varpeliai, bet visuomet laukiami ir nauji mokiniai.

Iš Lithuanian Mercy Lift pokylio, įvykusio Meno Institute Čikagoje rugsėjo 7 d. Iš kairės: pokylio rengėjos Maryte Nemickienė, Regina Girskienė, Asta Razmienė ir Lidija Ringienė su LML pirm. Jurgiu Lendraičiu.

Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos rudeninis susirinkimas vyks šeštadienį, rugsėjo 28 d., 12 val., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, po priešpiečių. Susirinkimo šeiminkai – 112 kuopos vyčiai. Susirinkimo metu bus įteikti Vidurio Amerikos apygardos žymenys vyčių organizacijos nariams, kurie per metus pasižymėjo uolia veikla organizacijoje. Prašoma vietos priešpiečiams rezervuoti kiek galima greičiau, paskambinant Julie Zakarka, tel. 708-425-5015. Visi Vyčių organizacijos nariai yra raginami dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

IŠ SANTUOKOS PELENŲ

Čikagos arkivyskupija rengia 17-tąją „Phoenix“ konferenciją išsituokusiems, antras šeimas sukūrusiems, našliams ir našlėms spalio 6 d., nuo 8 val. iki 4:30 val., De Paul universiteto rūmuose Lincoln parke. Šių metų tema – „Sugrįžti namo pas save“, o tarp pokalbių – santuokos panaikinimo, naujos pradžios, gedėjimo, pirmų žingsnių temos, Sėskrydis baigsis vysk. E. M. Conway (buvusio Čikagos Carito pirm.) Mišiomis. Mokestis šiemet – \$40, įskaitant užkandžius ir automobilio aikštelės mokestį. Daugiau galima sužinoti tel. (312) 751-8353 arba (847) 674-5885.

Konferencijos tikslas yra padėti legendinio paukščio įvaizdžiu iš skaudaus pergyvenimo keltis ir naujai gyventi. Vyskupijos šeimų sielovados raštinė globoja keliasdešimt ratelių, parapijose susirenkančių išstus metus.

VĖL DIRBAME

Čikagos Lietuvių moterų klubo narės, pasidžiaugusios vasaros grožiu, aplankiusios įdomias vietas bei padariusios

pertrauką organizacinėje veikloje, kviečia viešniais ir svečiais į rengiamą rudens madų parodą ir pietus spalio 5 d., šeštadienį, Palos Country Club salėje, 13100 Southwest Hwy, Palos Park. Klubo narės modelius August Max ir Casual Corner rinktinę aprangą. Šio renginio visas pelnas skiriamas lietuvių spaudai, radijo bei labdaros reikalingiems vienetais ar asmenims paremti. Pasisvečiavimas 11:30 val.; pietus 12:30 val. Renginio komitetui pirmininkauja Emma Petraitienė. Laimėjimų šulinių rūpinasi Nijolė Kaveckienė, o Pranė Simanionienė mielai priima rezervacijas, tel. 708-422-5937.

BALFO AKTUALIJOS

Rėmėjai, kurie anksčiau per 10 ar 50 metų aukoję BALFui, tai daro ir pastaruoju metu, atlikdami savo tautišką, krikščionišką pareigą. Deja, nauji rėmėjai, ypač iš jaunųjų retybė. Okupantas per 46-šius metus įvairiais trukdymais, grasinimais ir net teismais stengėsi BALFo veiklą paralyžuoti. Dinamiškasis BALFo reikalų vedėjas kun. L. Jankus už BALFo veiklą buvo net nuteistas 1964 metų pradžioje, o 1968 m. vasario 4 d. rastas savo bute BALFe miręs. Teisėms ir netikėtai kunigo mirtį reikėtų tiksliai iširti.

BALFo centras, informuodamas savo skyrius, atsiunčia protokolų nuorašus, iš kurių sužinome, kaip plačiai BALFo šalpa yra naudojama. Per šiu metų pirmą pusmetį pajamų turėta 119,831 dol., o išlaidų – 142,063 dol. Didžioji dalis šalpai išleista Lietuvoje, ir kur gauta 430 padėkos laiškių. Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga per pirmininką Balį Gajauską nusiuntė BALFo atskaitomybei daugybę sąrašų, kuriuose yra išvardinta, kam buvo išdalinta BALFo pasiūsta šalpa pinigais. Tai labai vaizdžiai parodo, kiek daug BALFas remia buvusius polit. kalinius, partizanus ir tremtinius. Sušelpieji yra iš įvairių Lietuvos vietovių, miestelių ir kaimų. Sąrašus parvežė iš Lietuvos PLB pirm. Bronius Nainys, taip patarnaudamas BALFui.

Pradedant BALFo tradicinį vajų spalio mėnesį, tenka ir susimąstyti, kiek bus surinkta aukų, kiek varge esančių lietuvių bus sušlepta ir kiek bus tokių, kurie brolišką šalpą ignoruos. O bėdoje esančių lietuvių Lietuvoje esama daugiau negu viešai žinoma, tą aiškiai parodo tūkstančiai laišku, atsiunčiamų į BALFo centrą. Todėl niekas neturėtų būti abejingas broliškos šalpos reikalui.

K. Brž.

IŠ ARTI IR TOLI

GOLFO TURNYRAS
KALIFORNIJOJE

Kalifornijos lietuvių golfo turnyras vyks penktadienį, spalio 4 d., 11 val. ryto. Turnyras vyks Los Angeles Lietuvių dienos proga. Visi golfo mėgėjai kviečiami. Dėl dalyvavimo skambinkite Kestutui Kaveckui (Larry K from L.A.) tel. 213-656-4843 (ktronics). Kalifornijos Lietuvių golfo klubas sėkmingai veikia nuo 1980 metų ir turi 50 nuolatinių narių. Visi lietuviai golfinkai kviečiami įsijungti klubo veiklon.

KALIFORNIJOS
LIETUVIŲ DIENOS

Tradicinės Kalifornijos Lietuvių dienos vyks š.m. spalio 5 ir 6 d. Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos patalpose ir aplinkoje. Įdomi ir įvairi programa abi dienas sutraukia tūkstančius lankytojų iš arti ir toli. Lietuvių dienas rengia LB Los Angeles apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Liudos Avizonienės ir gausaus talkininkų būrio. Visi kviečiami.

LTI NARIŲ METINIS
SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių tautodailės institutas rūpinasi senojo lietuvių liaudies meno tyrinėjimu, išsaugojimu ir jo pritaikymu šių laikų gyvenimo poreikiams, o taip pat ir naujosios lietuvių tautodailės dailes ugdymu bei puoselėjimu.

LT institutas įkurtas lietuvių ateivių Kanadoje 1977 metais. Įsteigti skyriai Toronte, Bostone, New York, Philadelphiaje ir Chicagoje. Per eilę metų instituto skyriuose buvo rengiami lietuvių tautodailės kursai ir liaudies meno bei tautodailės parodos garsinant lietuvių vardą ir tautinę daile tarp savųjų ir kitataučių.

Šiais metais Lietuvių tautodailės institutas šaukia visuotinį metinį narių suvažiavimą 1996 m. spalio mėn. 12 d. „Kanaados Lietuvių dienomis“, Anapilyje – parodų salėje, Il-ame aukšte, (1285 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada). Suvažiavimo pradžia: 11 val. – LTI Tarybos posėdis, 12 val. – LTI visuotinis metinis narių susirinkimas.

XXXIV Kanaados Lietuvių dienų programa bus turininga, todėl instituto nariams bus proga dalyvauti įvairiuose kultūrinuose renginiuose, į LTI suvažiavimą kviečiami nariai ir svečiai.

Dėl platesnės informacijos galima teirautis pas LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselienę, telef. (613) 382-8448.

LTI valdyba